

Energiebesparing stimuleren of verplichten

Onderzoek naar overlap van
energiebesparingsbeleid

15 januari 2025

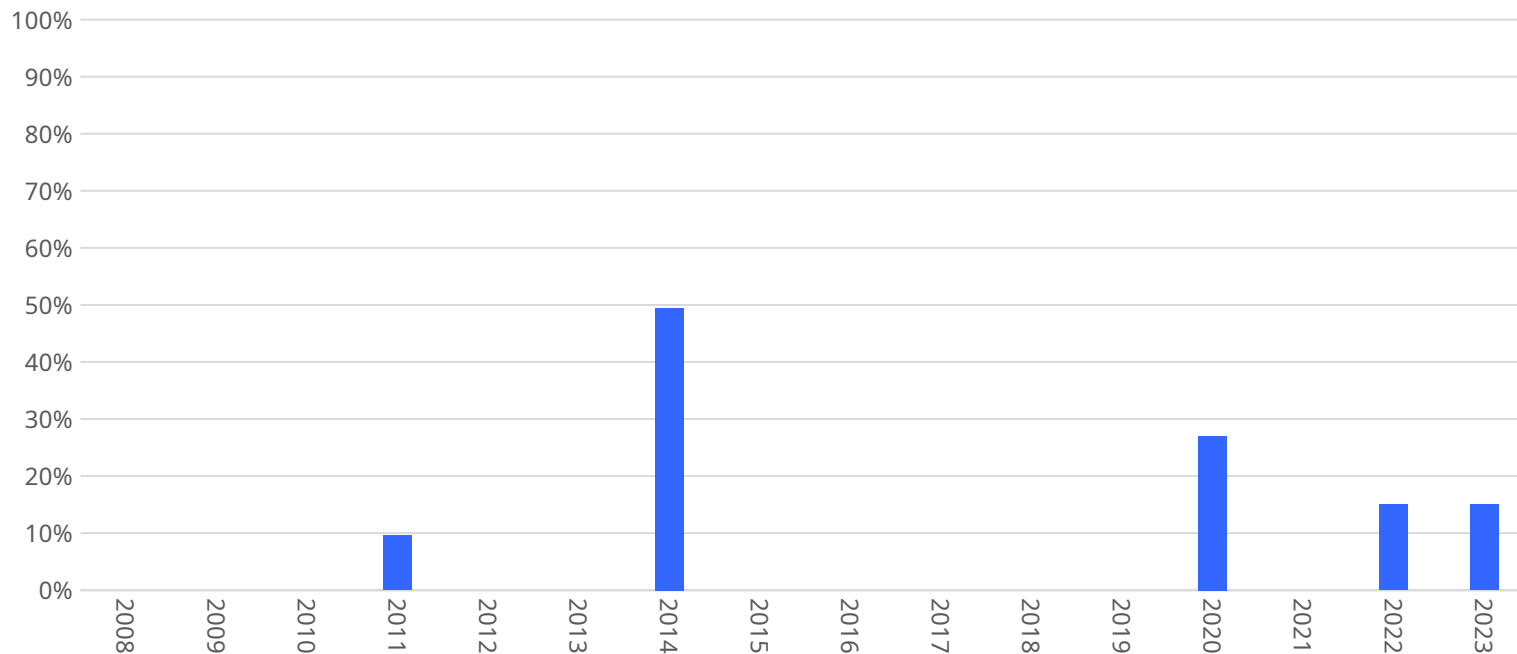

Algemene
Rekenkamer

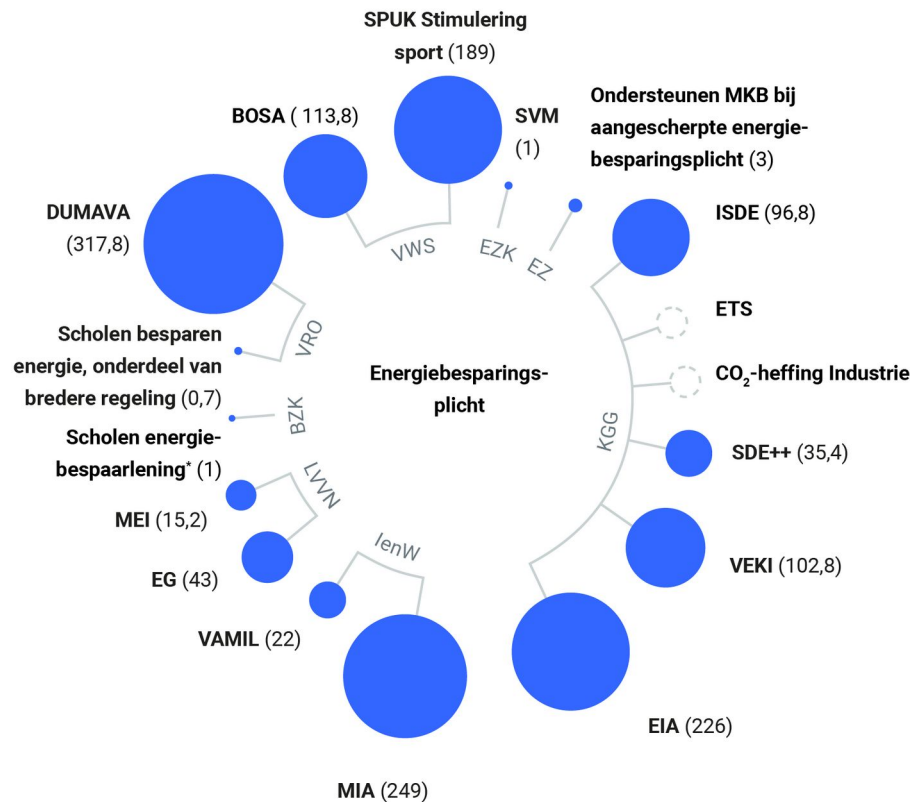
Energiebesparingsplicht

- Vanaf 50.000 kWh elektriciteit of 25.000 m³ gas
- ca. **107.600** bedrijven en instellingen
- Verplicht energiebesparende maatregelen, snel terug te verdienen
- Ongeveer **€ 15 miljoen** voor handhaving

Beperkte resultaten energiebesparingsplicht

Plicht en stimulering energiebesparing

- 17 regelingen stimuleren energiebesparing

- Ongeveer **€ 1,2 miljard** (2024) aan stimulans

Plicht en stimulering energiebesparing

- 1 plicht + 17 stimuleringsmaatregelen energiebesparing
- Mogelijk overlap: stimuleren wat al verplicht is
- Risico: ondoelmatige uitgaven
- Onderzoek
 - Werd gesubsidieerd wat verplicht is (in 2019-2024)?
 - Zo ja, was dat doelmatig?

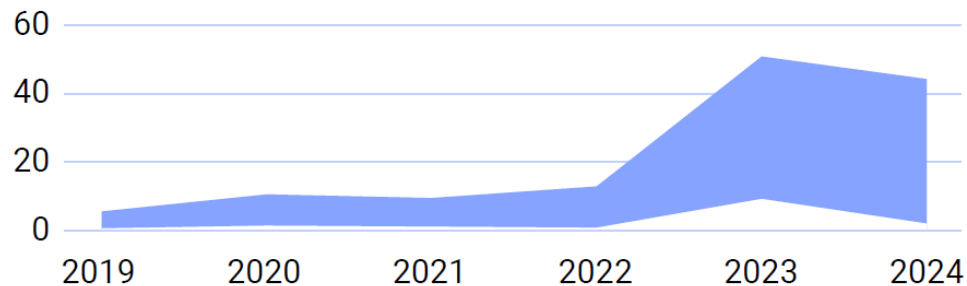
Conclusie: overlap komt beperkt voor

- 11 regelingen overlappen niet (meer)
- 4 regelingen overlappen zeker
- 4 regelingen hebben mogelijke overlap
- Overlap is niet doelmatig

Stimulering en plicht overlappen

Overlap met energiebesparingsplicht

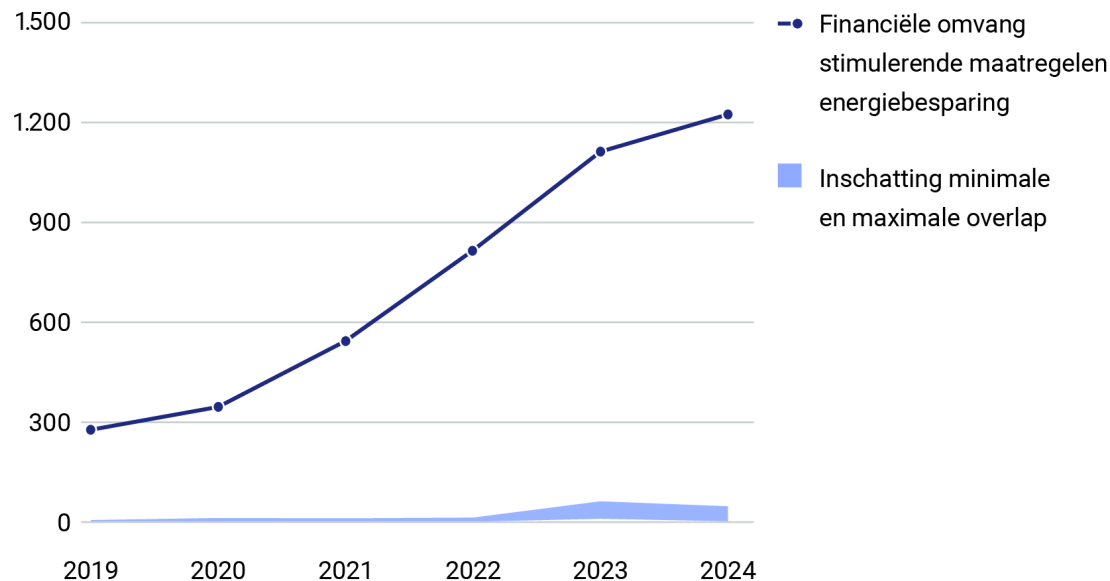
In miljoenen euro's

Financiële overlap is relatief beperkt

Overlap met energiebesparingsplicht is beperkt

In miljoenen euro's

Hoe voorkomen ministers overlap?

Uitsluiten
doelgroep
energiebespa-
ringsplicht

Verplichte
maatregelen
uitgesloten van
stimulering

Andere
technische
en/of
economische
randvoor-
waarden

Energieinvesteringsaftrek (EIA)			
Energie-efficiëntie en hernieuwbare energie glastuinbouw (EG)			
Investeringssubsidie duurzame energie en energiebesparing voor zakelijke gebruikers (ISDE)			
Marktintroductie energie-innovatie glastuinbouw (MEI)			
Milieuinvesteringsaftrek (MIA)			
Stimulering Duurzame Energieproductie en Klimaattransitie (SDE++)			
Subsidieregeling Verduurzaming Mkb (SVM)			
Willekeurige afschrijving milieu-investeringen (VAMIL)			
Verduurzaming Maatschappelijk Vastgoed (DUMAVA)			
Versnelde klimaatinvestering industrie (VEKI)			
Ondersteunen MKB bij aangescherpte besparingsplicht			

Oorzaken overlap

Minister KGG

- Voert nieuwe regels in juni in

Andere ministers

- Ministers houden geen rekening met plicht, ook niet met relevante planning
- Kennen plicht niet altijd

Aanbevelingen Algemene Rekenkamer

Aan het **kabinet**:

- sluit verplichte energiebesparingsmaatregelen uit van financiële ondersteuning,
- tenzij dit doeltreffend en doelmatig is,
- leer van de bestaande voorbeelden

Aan de **minister** van **KGG**

- sluit bij invoering nieuwe regels voor de energiebesparingsplicht, aan bij de planning van de stimuleringsmaatregelen

Reactie minister

Het kabinet wil

- Bestaande *good practice*, om overlap te voorkomen, behouden
- Bij nieuwe regelingen rekening houden met de energiebesparingsplicht

De minister

- Gaat bij 4-jaarlijkse vernieuwing energiebesparingsplicht na of bestaande stimulering moet worden aangepast
- Gaat na of invoering van nieuwe verplichtingen op 1 januari kan

Vragen en discussie

1

- ## Energiebesparing stimuleren of verplichten

Niet doelmatige overlap

- Overlap tussen stimulering en plicht kán doelmatig zijn
 - Als stimuleren goedkoper is dan handhaving
 - Als bedrijven zonder steun zich niet aan plicht kunnen houden
 - Als overlap leidt tot extra energiebesparing
- Maar overlap is ondoelmatig
 - Ministers weten niet van de overlap
 - Ministers sturen niet op specifieke doelgroepen
 - Ministers verzamelen geen informatie over extra energiebesparing

Overlap stimulering en plicht komt beperkt voor

- 11 regelingen overlappen niet (meer)
- 4 regelingen overlappen zeker
 - EIA - BOSA – ISDE - EG
- 4 regelingen hebben mogelijke overlap
 - ETS - CO₂-heffing - SPUK Sport - Scholen besparen energie lening
- Overlap is niet doelmatig

Energiebesparing in de toekomst – veel inzet KGG

- Structurele financiering toezicht
- Informatiedeling aan OD's
- Onderzoek ondergrenzen uitgevoerd
 - Advies: elektriciteitsgrens omhoog, 60.000 minder bedrijven, 22% minder besparing
 - Keus: elektriciteitsgrens deels omhoog, 40.000 bedrijven minder, 15% minder besparing
- Afstemming EED, Label-C, energiebesparingsplicht: wordt nog aan gewerkt
- Wens Tweede Kamer voldoen energiebesparingsplicht als voorwaarde subsidies
 - Minister besluit dat voldoen aan de plicht geen voorwaarde wordt voor subsidies
- Uitgaven: **€ 15 miljoen** handhaving, **€ 1,2 miljard** stimulering
 - Onduidelijk wat de correlatie met CO₂-reductie / energiebesparing is